

บทที่ 3

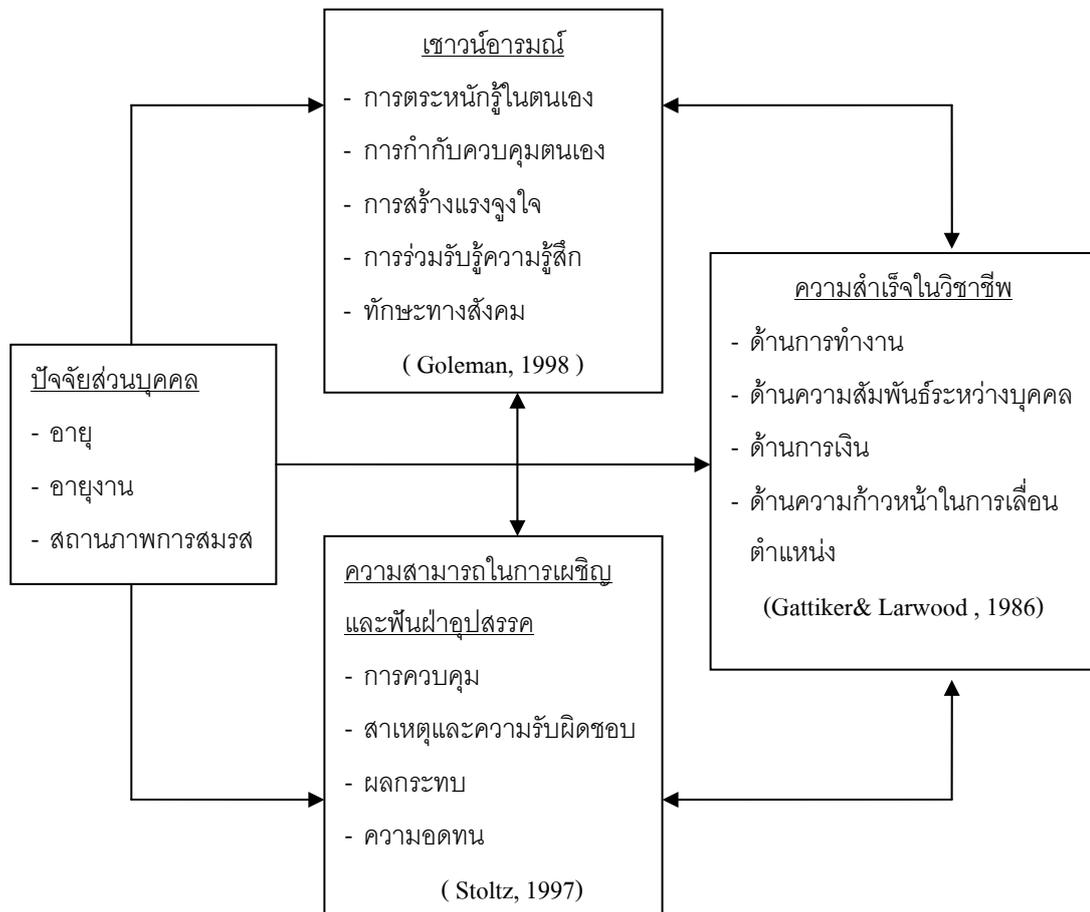
วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาเชาวน์อารมณ์ ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค และความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลประจำการ: กรณีศึกษาโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่
 - 1.1 อายุ
 - 1.2 อายุงาน
 - 1.3 สถานภาพการสมรส
2. ตัวแปรเชาวน์อารมณ์ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน
 - 2.1 การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness)
 - 2.2 การกำกับควบคุมตนเอง (Self-Regulation)
 - 2.3 การสร้างแรงจูงใจ (Self-Motivation)
 - 2.4 การร่วมรับรู้ความรู้สึก (Empathy)
 - 2.5 ทักษะทางสังคม (Social Skill)
3. ตัวแปรความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค
 - 3.1 การควบคุม (Control)
 - 3.2 สาเหตุและความรับผิดชอบ (Origin and Ownership)
 - 3.3 ผลกระทบ (Reach)
 - 3.4 ความอดทน (Endurance)
4. ตัวแปรความสำเร็จในวิชาชีพ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน
 - 4.1 ด้านการทำงาน (Work role success)
 - 4.2 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal success)
 - 4.3 ด้านการเงิน (Financial success)
 - 4.4 ด้านความก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่ง(Hierarchical success)

ภาพที่ 3.1
แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง จำนวน 2,558 คน ข้อมูล 1 ธันวาคม 2550 (งานธุรการ ฝ่ายการพยาบาล , 2550)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่งจากงานการพยาบาล 11 สาขา มีขั้นตอนในการเลือก ดังนี้

1. ติดต่อขอข้อมูลจากฝ่ายการพยาบาล สํารวจจำนวนพยาบาลประจำการทั้งหมดที่ปฏิบัติงาน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกคือ พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติเฉพาะกับผู้ป่วยประกอบด้วยงานการพยาบาล 11 สาขา มีจำนวนทั้งสิ้น 2,558 คน และพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยหรือพยาบาลหัวหน้าหน่วยของพยาบาลประจำการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้

ผลการคำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างพยาบาลประจำการ จำนวน 346 คนและเมื่อการสุ่มของแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

3. จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบลำดับชั้นตามอัตราส่วน (proportional stratified random sampling) จำแนกตามงานการพยาบาล 11 สาขา ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 3.1
แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งานการพยาบาล	จำนวน ประชากร	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
1. งานการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์	312	49
2. งานการพยาบาลจักษุ-โสตนาสิกการังษิวิทยา	92	14
3. งานการพยาบาลผู้ป่วยนอก	198	31
4. งานการพยาบาลผ่าตัด	274	43
5. งานการพยาบาลผู้ป่วยพิเศษ	260	41
6. งานการพยาบาลรังสีวิทยา	85	13
7. งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์	494	77
8. งานการพยาบาลสูติ-นรีเวชวิทยา	309	49
9. งานการพยาบาลอายุรศาสตร์และจิตเวช	476	75
10. งานการพยาบาลปฐมภูมิ	21	3
11. งานการพยาบาลหัวใจและทรวงอก	37	5
รวม	2,558	400

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับพยาบาลประจำการ ประกอบด้วยแบบสอบถามทั้งสิ้น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบ ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับ อายุ อายุงาน และสถานภาพการสมรส

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามวัดเชาวน์อารมณ์ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามวัดเชาวน์อารมณ์พัฒนาขึ้น โดย ครองคนา สีขาว (2549) ซึ่งพัฒนามาจาก ธีระศักดิ์ กำบรรณารักษ์ เคยใช้ในการวิจัยเรื่อง เชาวน์อารมณ์ ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคและพฤติกรรมกรรมการเผชิญความเครียด

ของพยาบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลสนามจันทร์ มีค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ .90 โดยวัดองค์ประกอบของเชาวน์อารมณ์ 5 ด้าน ดังนี้

1. วัดด้านการตระหนักรู้ตนเอง	ข้อคำถามที่ 1 - 9
2. วัดด้านการควบคุมตนเอง	ข้อคำถามที่ 10- 20
3. วัดด้านการสร้างแรงจูงใจ	ข้อคำถามที่ 21 - 30
4. วัดด้านการร่วมรับรู้ความรู้สึก	ข้อคำถามที่ 31 - 39
5. วัดด้านทักษะทางสังคม	ข้อคำถามที่ 40 - 48

ลักษณะแบบสอบวัดเป็นมาตรวัดแบบบังคับเลือก และมีระดับการวัดประเภทช่วง 3 ระดับ คือ ใช่ ไม่แน่ใจ ไม่ใช่ มีลักษณะการให้คะแนน ดังนี้

ตารางที่ 3.2

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบวัดเชาวน์อารมณ์

ข้อความ	เกณฑ์การให้คะแนน		
	ใช่	ไม่แน่ใจ	ไม่ใช่
ทางบวก	3	2	1
ทางลบ	1	2	3

การแบ่งระดับคะแนนเชาวน์อารมณ์ ผู้วิจัยแบ่งคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ โดยแบ่งช่วงคะแนนในแต่ละระดับ ด้วยวิธีการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ตามที่ รัตนา ศิริพานิช (อ้างถึงใน วรรณวิภา ติวะนันท์, 2548, น.81) ได้อธิบายไว้

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{3 - 1}{3} \\
 &= 0.67
 \end{aligned}$$

จากการพิจารณาตามแนวทางข้างต้น ผู้วิจัยจึงกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 2.35 – 3.00	กำหนดให้เป็น	ระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย 1.68 – 2.34	กำหนดให้เป็น	ระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.67	กำหนดให้เป็น	ระดับต่ำ

ส่วนที่ 3 แบบทดสอบความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบทดสอบความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค (The Adversity Response Profile - ARP) โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีระศักดิ์ กำบรรณารักษ์ ตามแนวคิดของ Stoltz (1997) แบบทดสอบมีข้อคำถามจำนวน 30 ข้อหลัก 60 ข้อย่อย คำถามครอบคลุมองค์ประกอบของความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค ทั้ง 4 ด้านแต่แต่ละด้านจะมีจำนวนข้อคำถามเท่ากันคือ 15 ข้อ กำหนดรหัสเป็นเป็นบวกด้านละ 5 ข้อ รวมเป็น 20 ข้อย่อย เป็นลบด้านละ 10 ข้อ รวมเป็น 40 ข้อย่อย โดยมีระดับในการเลือกตอบ ดังนี้

- ตอบ 1 จะอยู่ใกล้เคียงกับคำตอบทางซ้ายมือมากที่สุด
- ตอบ 2 จะอยู่ใกล้ร่องมาจากคำตอบทางซ้ายมือ
- ตอบ 3 จะอยู่ในระดับปานกลาง เท่าๆกันทั้งคำตอบทางซ้ายมือและขวามือ
- ตอบ 4 จะอยู่ใกล้ร่องมาจากคำตอบทางขวามือ
- ตอบ 5 จะอยู่ใกล้เคียงกับคำตอบทางขวามือมากที่สุด

ตัวอย่าง หากท่านได้รับการตำหนิอย่างรุนแรงจากเพื่อนร่วมงานในที่ประชุม

- เหตุผลที่เพื่อนร่วมงานตำหนิฉันอย่างรุนแรงในที่ประชุม เป็นสิ่งที่ฉันไม่สามารถควบคุมได้ ~~X~~ 2 3 4 5 ควบคุมได้ทั้งหมด
- เหตุผลที่เพื่อนร่วมงานตำหนิฉันอย่างรุนแรงในที่ประชุมจะเกิดขึ้นทุกครั้ง 1 2 ~~X~~ 4 5 ไม่เกิดขึ้นอีกเลย

จากตัวอย่าง การที่ผู้ตอบ ตอบ 1 หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น ผู้ตอบไม่สามารถที่จะควบคุมตนเองให้ผ่านพ้นไปได้เลย และการที่ผู้ตอบ ตอบ 3 หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นได้พอๆกัน

ตารางที่ 3.3

วิธีการให้คะแนนความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค

ข้อที่	C-	Or-	Ow-	R-	E-	หมายเหตุ
1	-	-				1. ข้อคำถามที่หายไปจากตารางการให้คะแนนมี 10 ข้อ หลัก (ได้แก่ ข้อ 3,5,10,13,17,20,23,25,27 และ 30) แต่ละข้อประกอบด้วย 2 ข้อย่อย รวมข้อคำถามที่หายไปจากตารางการให้คะแนน 20 ข้อย่อย เป็นข้อคำถามที่กำหนดรหัสให้เป็นบวก ไม่นำมาคิดคะแนน 2. เหลือข้อคำถามในตารางการให้คะแนน 20 ข้อหลัก แต่ละข้อประกอบด้วยคำถาม 2 ข้อย่อย รวมเป็น 40 ข้อย่อย เป็นข้อคำถามที่กำหนดรหัสให้เป็นลบให้นำมาคิดคะแนน 3. คะแนนรวมทั้งหมด 200 คะแนน
2				-	-	
4				-	-	
6	-		-			
7				-	-	
8	-	-				
9	-		-			
11				-	-	
12				-	-	
14				-	-	
15				-	-	
16	-	-				
18	-		-			
19	-	-				
21				-	-	
22				-	-	
24				-	-	
26	-		-			
28	-		-			
29	-	-				
คะแนนรวมแต่ละด้าน	50	25	25	50	50	

ที่มา Stoltz, P.G. (1997). Adversity Quotient : Turning obstacles into opportunities. New York : John Wiley & Son, p.100.

จากตารางที่ 3.3 อธิบายวิธีการให้คะแนน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาตรวจ ข้อที่เป็นบวกไม่ให้คะแนน
2. ข้อที่เป็นลบให้คะแนนระหว่าง 1 – 5 คะแนน ตามความคิดเห็นของผู้ตอบ(Stoltz กำหนดไว้ว่าให้คะแนนเฉพาะข้อที่เป็นลบ เพราะข้อที่เป็นบวกเป็นข้อที่ไม่เกี่ยวกับ AQ โดยตรง)
3. นำคะแนนแต่ละช่องมารวมกัน ได้แก่ C, O, R, E ซึ่ง O₂ คือคะแนนของ Or- รวมกับ Ow- ดังนั้นคะแนนรวม AQ ทั้งหมดมีคะแนนสูงสุด 200 คะแนน

C	คะแนนเต็ม	50 คะแนน
O ₂	คะแนนเต็ม	50 คะแนน
R	คะแนนเต็ม	50 คะแนน
E	คะแนนเต็ม	50 คะแนน

ในองค์ประกอบของ AQ แต่ละด้าน ตามแนวคิดของ Stoltz (1997) แบ่งระดับคะแนนแต่ละด้านออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนระหว่าง 10 – 23 คะแนน	ถือว่ามีคะแนนอยู่ในระดับต่ำ
คะแนนระหว่าง 24 – 37 คะแนน	ถือว่ามีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนระหว่าง 38 – 50 คะแนน	ถือว่ามีคะแนนอยู่ในระดับสูง

คะแนนรวมทั้งหมดที่ได้จากแบบสอบถามมาเทียบกับเกณฑ์การประเมินคะแนน AQ โดยรวม ที่ Stoltz กำหนดไว้คือ

ผู้ที่ได้คะแนน 166 – 200 คะแนน	เป็นผู้ที่มี AQ อยู่ในระดับสูงมาก
ผู้ที่ได้คะแนน 135 – 165 คะแนน	เป็นผู้ที่มี AQ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง
ผู้ที่ได้คะแนน 95 – 134 คะแนน	เป็นผู้ที่มี AQ อยู่ในระดับปานกลางหรือพอใช้
ผู้ที่ได้คะแนน 60 – 94 คะแนน	เป็นผู้ที่มี AQ อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
ผู้ที่ได้คะแนน 59 คะแนนหรือต่ำกว่า	เป็นผู้ที่มี AQ อยู่ในระดับต่ำ

(วิธีการคำนวณคะแนนอ้างอิงใน Stoltz, P.G. (1997). Adversity Quotient: Turning obstacles into opportunities. New York: John Wiley & Son, p.105-106)

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลประจำการ ตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามวัดความสำเร็จในวิชาชีพที่พัฒนาโดย วันวิสาข์ ฤทธิธาดา (2549) ตามแนวคิดของ Gattiker and Larwood (1986) และเคยใช้ในการวิจัยเรื่องความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคที่ส่งผลต่อความสำเร็จในอาชีพของพนักงานขาย: กรณีศึกษา พนักงานขายเครื่องถ่ายเอกสาร บริษัท ไทยฟูจิซีรอกซ์จำกัด ในเขต

กรุงเทพมหานคร แบบสอบถามความสำเร็จในวิชาชีพ มีข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน รวมข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ ดังนี้

ด้านการทำงาน	มีข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	มีข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ
ด้านการเงิน	มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ
ด้านความก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่ง	มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ

เกณฑ์ในการให้คะแนนการรับรู้ความสำเร็จในวิชาชีพ ผู้วิจัยแบ่งคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ โดยแบ่งช่วงคะแนนในแต่ละระดับ ด้วยวิธีการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ตามที่ รัตนา ศิริพานิช (อ้างถึงใน วรณวิภา ทิระนันทกร, 2548, น. 81) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

จากการพิจารณาตามแนวทางข้างต้น ผู้วิจัยจึงกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00	}	กำหนดให้เป็น ระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20		
คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40	→	กำหนดให้เป็น ระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60	}	กำหนดให้เป็น ระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80		

ชุดที่2 สำหรับหัวหน้าหอผู้ป่วยหรือหัวหน้าหน่วย ประกอบด้วยแบบสอบถาม 1 ส่วน ดังนี้

แบบสอบถามความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลประจำการ ตามการรับรู้ของหัวหน้าหอผู้ป่วย/หัวหน้าหน่วย

ผู้วิจัยใช้ข้อคำถามเดียวกับแบบสอบถามที่ใช้วัดการรับรู้ความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลประจำการ โดยการปรับปรุงข้อคำถามให้หัวหน้าเป็นผู้ประเมินการรับรู้ความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลประจำการ แบบสอบถามความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลประจำการตามการรับรู้ของหัวหน้าหอผู้ป่วยหรือหัวหน้าหน่วย มีข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- ด้านการทำงาน มีข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ
- ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ
- ด้านการเงิน มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ
- ด้านความก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่ง มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ

การพัฒนาแบบสอบถาม

ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษา และรวบรวมเอกสาร ทฤษฎี นิยาม และงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเชาวน์ อารมณ์ ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค และความสำเร็จในวิชาชีพ เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการศึกษา

2. นำแบบสอบถามไปให้คณะกรรมการงานวิจัยส่วนบุคคลซึ่งเป็นคณาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำการตรวจพิจารณาและแก้ไขให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง

3. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาหาค่าหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ คือ นักศึกษาปริญญาโท สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 15 คน เป็นผู้พิจารณา แล้วนำมาหาอัตราส่วนความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity Ratio: CVR) ตามสูตรของลอว์ชี (Lawshe, 1975) โดยค่าอัตราส่วนความเที่ยงตรงตามเนื้อหาต่ำสุดต้องมีค่าเท่ากับ 0.49 จึงถือว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถนำไปใช้ได้ สำหรับข้อคำถามที่มีอัตราส่วนความเที่ยงตรงตามเนื้อหาต่ำกว่า 0.49 ผู้วิจัยจะตัดทิ้งไป (รายละเอียดในภาคผนวก ข)

4. นำแบบสอบถามที่ได้หลังจากการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาแล้ว ไปใช้จริงกับกลุ่มตัวตัวอย่าง แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์เป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยการหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) คิดจาก 25% กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ เลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ถือว่ามีอำนาจจำแนกสูง ข้อใดที่มีค่า t เท่ากับหรือต่ำกว่า 1.75 จะตัดทิ้ง (รัตนา ศิริพานิช, 2535, น.159) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 แบบสอบวัดเชาวน์อารมณ์ ผู้วิจัยใช้แบบสอบวัดที่พัฒนาขึ้นโดย ครองคณา สีขาว (2549) เคยใช้ในการวิจัยเรื่องเชาวน์อารมณ์ ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค และพฤติกรรมกรมการเผชิญความเครียดของพยาบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลสนามจันทร์มีข้อคำถามทั้งหมด 48 ข้อ

4.2 แบบทดสอบความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากแบบทดสอบความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค (The Adversity Response Profile -ARP) โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ระศักดิ์ กำบรรณารักษ์ ตามแนวคิดของ Stoltz (1997) แบบทดสอบมีข้อคำถามจำนวน 30 ข้อหลัก 60 ข้อย่อย และคิดคะแนนจาก 40 ข้อย่อย เมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า ข้อที่มีค่า t ต่ำกว่า 1.75 มีจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 22 แต่ไม่ได้แก้ไขหรือตัดทิ้ง เนื่องจากในการคิดคะแนนจะนำคะแนนรวมทั้งหมดที่ได้จากแบบสอบถามมาเทียบกับเกณฑ์การประเมินคะแนน AQ (รายละเอียดในภาคผนวก ข)

4.3 แบบสอบถามความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลประจำการ ตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบวัดความสำเร็จในวิชาชีพที่พัฒนาโดย วันวิสาข์ ฤทธิธาดา (2549) ตามแนวคิดของ Gattiker and Larwood (1986) จำนวน 20 ข้อ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อคำถามมีค่า t สูงกว่า 1.75 จึงไม่มีข้อใดถูกตัดทิ้ง (รายละเอียดในภาคผนวก ข)

5. นำผลที่ได้จากการทดสอบก่อนใช้จริง มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการวัดค่าคงที่ภายใน (Internal Consistency) โดยการใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 มาเป็นเครื่องมือหาค่าความเชื่อมั่นรายข้อ และเลือกเฉพาะข้อคำถามที่ทำให้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสูง (รายละเอียดในภาคผนวก ข) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

5.1 แบบสอบวัดเชาวน์อารมณ์ มีข้อคำถาม 48 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ .9055 (ครองคณา สีขาว, 2549)

5.2 แบบสอบวัดความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค มีข้อคำถามที่คิดคะแนน 40 ข้อย่อย มีค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ .857

5.3 แบบสอบถามความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลประจำการ ตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ มีข้อคำถาม 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ .946

จากขั้นตอนการดำเนินการพิจารณาคุณภาพของแบบสอบถามดังกล่าวข้างต้น จะได้จำนวนข้อคำถามและค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายด้านที่จะนำไปใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.4

แสดงจำนวนข้อคำถามและค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	จำนวนข้อคำถาม	ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
เชาวน์อารมณ์	48	.905
ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง	9	.796
ด้านการจัดระเบียบอารมณ์ของตน	11	.732
ด้านการจูงใจตนเอง	10	.714
ด้านการร่วมรับรู้ความรู้สึก	9	.799
ด้านทักษะทางสังคม	9	.823
ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค	40	.857
ด้านการควบคุม	10	.782
ด้านสาเหตุและความรับผิดชอบ	10	.643
ด้านผลกระทบ	10	.723
ด้านความอดทน	10	.817
ความสำเร็จในวิชาชีพ	20	.946
ด้านการทำงาน	6	.886
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	6	.924
ด้านการเงิน	4	.890
ด้านความก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่ง	4	.766

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ส่งถึง คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และขอรับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน

2. ประสานและติดต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน เพื่อนำเสนอโครงร่างการวิจัยและแบบสอบถาม

3. ภายหลังได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนและได้รับอนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยประสานงานกับฝ่ายการพยาบาล เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย รายละเอียดในการดำเนินการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล และมอบแบบสอบถามพร้อมเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัยให้ผู้ประสานงานการวิจัย ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณไว้ตามสัดส่วนงานการพยาบาล 11 สาขาและให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยส่งแบบสอบถามคืน โดยใส่ในกล่องรับแบบสอบถามซึ่งตั้งไว้ที่สำนักงานฝ่ายการพยาบาล กำหนดระยะเวลาในการเก็บแบบสอบถามภายใน 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่กำหนดนัดหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้คือ การหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ลักษณะเชาวน์อารมณ์ ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคและความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลประจำการ สถิติที่ใช้คือ ค่ามัชฌิมมาเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ในการทดสอบสมมติฐาน จะทดสอบโดยใช้การทดสอบค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 3.5
แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ใช้ในการวิจัย	สถิติที่ใช้
สมมติฐานที่ 1 พยาบาลที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีเชาวน์ อารมณ์โดยรวมแตกต่างกัน สมมติฐานที่ 1.1 พยาบาลที่มีอายุแตกต่างกันมีเชาวน์อารมณ์โดยรวม แตกต่างกัน	One-Way ANOVA
สมมติฐานที่ 1.2 พยาบาลที่มีอายุงานแตกต่างกันมีเชาวน์อารมณ์ โดยรวมแตกต่างกัน	One-Way ANOVA
สมมติฐานที่ 1.3 พยาบาลที่มีสถานภาพการสมรสโสดมีเชาวน์อารมณ์ โดยรวมแตกต่างจากพยาบาลที่มีสถานภาพการสมรสคู่หรือหม้าย/ หย่าร้าง	t-test
สมมติฐานที่ 2 พยาบาลที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมี ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟูอุปสรรคโดยรวมแตกต่างกัน	
สมมติฐานที่ 2.1 พยาบาลที่มีอายุแตกต่างกันมีความสามารถในการ เผชิญและฟื้นฟูอุปสรรคโดยรวมแตกต่างกัน	One-Way ANOVA
สมมติฐานที่ 2.2 พยาบาลที่มีอายุงานแตกต่างกันมีความสามารถใน การเผชิญและฟื้นฟูอุปสรรคโดยรวมแตกต่างกัน	One-Way ANOVA
สมมติฐานที่ 2.3 พยาบาลที่มีสถานภาพสมรสโสดมีความสามารถใน การเผชิญและฟื้นฟูอุปสรรคโดยรวมแตกต่างจากพยาบาลที่มี สถานภาพการสมรสคู่หรือหม้าย/หย่าร้าง	t-test
สมมติฐานที่ 3 พยาบาลที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความสำเร็จ ในวิชาชีพโดยรวมแตกต่างกัน	
สมมติฐานที่ 3.1 พยาบาลที่มีอายุแตกต่างกันมีความสำเร็จในวิชาชีพ โดยรวมแตกต่างกัน	One-Way ANOVA
สมมติฐานที่ 3.2 พยาบาลที่มีอายุงานแตกต่างกันมีความสำเร็จใน วิชาชีพโดยรวมแตกต่างกัน	One-Way ANOVA

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)
แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ใช้ในการวิจัย	สถิติที่ใช้
สมมติฐานที่ 3.3 พยาบาลที่มีสถานภาพสมรสใดมีความสำเร็จในวิชาชีพโดยรวมแตกต่างกันจากพยาบาลที่มีสถานภาพการสมรสคู่หรือหม้าย/หย่าร้าง	t-test
<u>สมมติฐานที่ 4</u> เซวรณ์อารมณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในวิชาชีพ	
สมมติฐานที่ 4.1 เซวรณ์อารมณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในวิชาชีพด้านการทำงาน	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient
สมมติฐานที่ 4.2 เซวรณ์อารมณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในวิชาชีพด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient
สมมติฐานที่ 4.3 เซวรณ์อารมณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในวิชาชีพด้านการเงิน	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient
สมมติฐานที่ 4.4 เซวรณ์อารมณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในวิชาชีพด้านความก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่ง	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient
<u>สมมติฐานที่ 5</u> ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในวิชาชีพ	
สมมติฐานที่ 5.1 ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในวิชาชีพด้านการทำงาน	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient
สมมติฐานที่ 5.3 ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในวิชาชีพด้านการเงิน	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)
แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ใช้ในการวิจัย	สถิติที่ใช้
สมมติฐานที่ 5.4 ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในวิชาชีพด้านความก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่ง	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient
<u>สมมติฐานที่ 6</u> เซาว์นอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค	
สมมติฐานที่ 6.1 เซาว์นอารมณ์ด้านการตระหนักรู้ในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทุกองค์ประกอบของความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient
สมมติฐานที่ 6.2 เซาว์นอารมณ์ด้านการจัดระเบียบอารมณ์ของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทุกองค์ประกอบของความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient
สมมติฐานที่ 6.3 เซาว์นอารมณ์ด้านการจูงใจตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทุกองค์ประกอบของความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient
สมมติฐานที่ 6.4 เซาว์นอารมณ์ด้านการร่วมรับรู้ความรู้สึกมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทุกองค์ประกอบของความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient
สมมติฐานที่ 6.5 เซาว์นอารมณ์ด้านทักษะทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทุกองค์ประกอบของความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค	Pearson's Product Moment Correlation Coefficient
<u>สมมติฐานที่ 7</u> องค์ประกอบของเซาว์นอารมณ์และความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคสามารถทำนายความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลประจำการ	Stepwise Multiple Regression Analysis